

DOĞADAN ESİNTİLER

Gülgün AKBABA
Sinan ERTEN

BIYOLOJİK SAVAŞLA BAHÇELERİN SALYANGOZLARDAN ARINDIRILMASI

Çok güzeli hayvanlardan, birincil ağızlılar (Protostomia) filumunun yumuşakçalar (Mollusca) dalına giren geniş bir sınıftır salyangozlar. Vücutları, çıplak ya da bir parçali kabukla örtülüdür. Kabuk kısmı, çoğunlukla bir eksen çevresinde konimsi biçimde kıvrılmıştır. Başta, dokunmaçlar üzerinde gözler bulunur. Ağızlarında dişli dil(radula) vardır. Bu hayvanlar, birçok bahçe sahibi için bela gibidirler. Bahçe sahipleri, bu beladan kurtulmak için pestisit dediğimiz kimyasal ilaçları kullanmaktadır. Ancak bu pestisitler, salyangozları yok ettiği kadar, faydalı olan diğer canlılara, bitki örtüsüne, dolayısıyla insanlara da zararlı olmaktadır.

Oysaki, bahçeleri salyangozlardan temizlemenin çok basit ve aynı zamanda insanlar ve diğer canlılar için dezavantaj oluşturmayan ilginç bir yöntemi daha vardır. Bu yöntemi şu şekilde açıklayabiliriz: Kuşların su içtiği, büyük fakat derin olmayan gölgelik alanlara yerleştirilmiş su dolu kaplar, gün boyunca kendilerine nemli alanlar aramak durumunda olan salyangozlar için bulunmayan bir nimet gibidir. Bu kaplara, gönül rızası ile gelen salyangozlar, kolaylıkla bahçe sahibi tarafından bir kovaya alınarak, boş bir alana dökülebilir. Boş alanda bulunan, örneğin kirpi gibi hayvanlar ise, bu salyangozlardan kendilerine mükellef bir ziyafet çekerler.

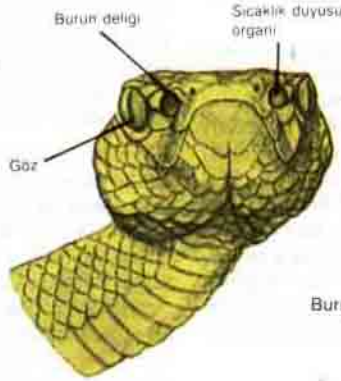
Sonuçta, bahçenin temizlenmesi bir haftada tamamlanır. Zararlılara karşı kimyasal savaş yerine, biyolojik savaş tamamlanmıştır.

YILANLAR DİLLERİNİ NİÇİN OYNATIRLAR?

Birçok canlıda, koku alma görevini, koku alma organı olan burun yerine getirirken, yılanlarda bu işi dil üstlenmiştir. Dil hareketlerinin görevi ise, kokuyu algılamak ve bu algıları özellikle ağız boşluğunda bulunan organa iletmektir.

Yılanlar, sağırdır ve aynı zamanda kötü bir görme duyusuna sahiptirler. Fakat buna karşın, ağız boşluğunun üst damağında iki ke-se içinde yan yana bulunan jacobson olarak adlandırılan organlar yardımıyla yönlerini bulurlar. Bu durum, çatal şeklinde olan dilini dışarı çıkartması ve bu dil ile çevrede bulunan koku maddelerini alması ve daha sonra bu dilin ucunu, koku maddelerini tespit eden jacobson organına ilemesiyle mümkün olmaktadır.

Bunlara ilâveten, engerek yılanları, gözleri ile burun delikleri arasında bulunan bir organ sayesinde, çevredeki sıcaklık değişimini belirleyebilmektedirler. Onlar, bu organ yardımıyla avları olan sıcak kanlı hayvanların izlerini rahatlıkla bulabilmekte ve daha sonra afiyetle midelerine indirmektedirler.

Jacobson-Organ

**Mücevher Hırsızlarının En Alçağı,
Başkasının Zamanını Çalandır.**

Adlai Stevenson

SOĞANIN KUŞ SAĞLIĞINDAKİ ÖNEMİ

İnsan beslenmesinde önemli bir yere sahip olan soğanın, artık kuşların sağlığı için de önemli olduğu, araştırmacılar tarafından kanıtlanmış ve böylece kuşların sağlığı için de kullanılmaya başlanmıştır.

Yapılan araştırmalara göre, muhabbet ve ispinoz kuşlarının içme sularına, kesilmiş olarak düzenli bir şekilde atılan çiğ soğan, kuşların bağışıklık sistemlerinin kuvvetlenmesine ve aynı zamanda onların nezleden korunmasına sebep olmaktadır. Bu durum, soğan özünün, kuşun içeceği suyu dezenfekte etmesi sayesinde gerçekleşmektedir.

Sevgili okuyucularımız, eğer kuşlarınızın sağlıklı kalmalarına yardımcı olmak istiyorsanız, haftada iki-üç kez suluklarına yeni kesilmiş soğanlar ilâve ediniz.